Evlenirken ebced hesabı yapmak

M. Arslan Bey: "Benim doksan yaşlarında bir yakınım var. Biz bir kız istemeye gidecek iken, benim ve o kızın adlarını aldı, hesapladı ve bu işin kesinlikle olmayacağını söyledi. Ve gerçekten de çok garip bir şekilde görüşmeler kesildi. Şimdi ise münasip gördüğümüz bir başka kızın yanına gidecektik. Bu defa yine o amca, evlilik hayatımın tartışmalarla dolu olacağını söyledi. Bu amca, insanların isimlerini ve anne-baba isimlerini alarak hesap yapıyor ve hayatını aşağı yukarı nasıl geçireceği hakkında bilgi veriyor. Bu iş için para da almıyor. 1- Bu amcanın dediklerine inanılır mı?—Çünkü dedikleri doğru da çıkıyor. 2- Eğer bu söyledikleri cinlerden alınan haberlere dayanıyorsa, bu amcaya danışmak câiz midir? Yoksa bu cifir hesabının bir çeşidi midir? 3-Evlilik gibi hassas bir konuda böyle kimselere danışmak ne kadar doğru olur? Yoksa bilmeden sihirden medet uman bir konuma mı düşüyoruz?"

Allah Resûlü (asm) bir kadınla evlenirken nelere dikkat edilmesi gerektiğini gâyet net bir biçimde bildirmiştir. Bu hususların içinde, doksan yaşındaki bir amcaya evlenilecek kadın veya kızla ilgili cifir hesabı yaptırılması veya ne idiği belirsiz bir takım fal hesapları yaptırılması ve ona göre hareket edilmesi tavsiyesi yoktur. Böyle bir tarz sünnette yoktur. Bu yol kapalıdır. Bu yol sünnete bağlı kimselerin takip edeceği yol değildir. Adamın söylediklerinin çıkıp çıkmaması hususu önemli değildir. Adamın bu işten para alıp almadığına veya dudakları arasından nasıl cevherlerin çıktığına hiç bakmadan, topyekûn, sünnette olmayan böyle yollara kapılarımızı sımsıkı kapatmalıyız. Yoksa zarar gören biz oluruz.—Doksan yaşındaki amcamızın

akl-ı selim ölçüleri çerçevesindeki tavsiye ve öğütleri elbette başımızın tâcıdır. Bu başka meseledir.

Peygamber Efendimizin (asm) evlenilecek kadınlar veya kızlarla ilgili ölçülerine gelince… Buyuruyor ki: “Kadın imanlı olduğu, malı olduğu veya güzel olduğu için alınır. Akıllı adam! Sen îmânlı ve dînine bağlı olanı seç!”1

Demek, evlenmek isteyen îmânlı, dînine ve sünnete bağlı bir gencin, evleneceği kızda îmânlı olmak, dînine ve sünnete bağlı olmak gibi şartlar araması sünnettir. Bu sünneti ihyâ etmek, dünya ve âhiret mutluluğunu elde etmek için başlangıçta yeterlidir.
Evlilik hayatına sünnetle adım attıktan sonra, ileride gelecek muhtemel tartışmalar da, olası geçimsizlikler de hayatın hoş birer cilvesi haline gelir. İnsan anlaşarak, uzlaşarak, karşı tarafa eğilerek, tevâzû göstererek, sevgisi için yerine göre benliğini eriterek, kendinden fedâkârlık göstererek, yerine göre affederek ve bağışlayarak, yerine göre hoşgörülü olarak, yerine göre karşı tarafın öfkesini yatıştırarak, yerine göre kendi öfkesine hâkim olarak geçimini sağlar. İyi geçinmenin yolları zorluklardan ve fedâkârlıklardan geçer. Esasen sünnete uygun bir başlangıçtan sonra, eğer tartışmalı bir dönem başlamışsa bazan bağışlayarak, bazan da adâlet ölçülerinde kalarak—haddi aşmayarak—geçimi sağlamak da bir sanat haline gelir. Bunu başarmak da sünnettir ve sevaptır.
İbnu Abbas (ra), “Ne iyilik, ne de kötülük bir olmaz. Sen kötülüğü en güzel yol ne ise onunla önle. O zaman görürsün ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kimse bile, sanki yakın dostun olmuştur. Bu en güzel haslete, sabredenlerden başkası kavuşturulmaz. Buna büyük bir hisseye mâlik olandan gayrisi eriştirilmez”2 âyetiyle ilgili olarak şu açıklamayı yaptı: “Âyette kastedilen en iyi yol, öfke anındaki sabır, kötülüğe maruz kalındığı andaki aftır. İnsanlar bunları yaptıkları takdirde, Allah onları korur, düşmanları da kendilerine eğilir. Düşman iken, samîmî dost olurlar.”3

İsimlerden hareketle ebced hesabı bilgilerini kullanarak gelecek tahminleri yürütmeye gelince; bu “falcılıktan” başka bir şey değildir. Fal ise dînimizde haramdır.

Ebced hesabı, ehliyetli âlimlerin (herkesin değil) âyet ve hadislere dayanarak tarih çıkardıkları bir gizli ilimdir. Falcılık değildir. Bu ilmin, gençlerin geleceklerini töhmet altına alırcasına evlilik öncesi kullanılması çok yanlıştır; hiçbir şekilde doğru netice vermez.
Evlenecek gençlerin birbirlerini dindarlığı ve huy güzelliği nedeniyle tercih etmeleri sünnetini ihmal etmemeleri ilk adımda önemli bir başlangıç olacaktır. Ayrıca fala baktırmalarına gerek yoktur, câiz de değildir.

Dipnotlar:

1- Nesâî, Nikâh, 10;
2- Fussilet Sûresi, 34-35;
3- Buharî, Tefsir, Hâ-mim, es-Secde, Fussilet 1..